

3. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : [навч. посібник] / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 262 с.

4. Янковець Т. М. Взаємозв'язок потенціалу, економічної безпеки та розвитку економічних систем / Т. М. Янковець // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №9(171). – С. 66-73.

5. Янковець Т. М. Структуризація економічної безпеки підприємств / Т. М. Янковець // Проблеми науки. – №7 (175), 2015. – С. 24-27.

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Янковець Т. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки
Драгієва Є. Г., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

Термін «економічна безпека» вперше з'явився у 70-ті роки і швидко розповсюдився у розвинутих капіталістичних країнах. Саме в той час, оцінюючи тодішню міжнародну обстановку, представники перш за все країн Західної Європи виступили за використання економічних засобів забезпечення національної безпеки. Сьогодні економічна безпека будь-якої країни – це загальнонаціональний комплекс заходів, спрямованих на сталий розвиток та удосконалення її економіки, який обов'язково включає в себе також механізм протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам. Нерозривно з економічною безпекою держави пов'язана економічна безпека регіонів, видів економічної діяльності, підприємств, як структурних одиниць національної економіки. До ознак економічної безпеки належать: незалежність, стійкість, спроможність до саморозвитку, ймовірнісний характер, цілеспрямованість, суперечливість, керованість [1, 2]. Як на макро-, так і на мікрорівні забезпечення економічної безпеки досягається шляхом реалізації загальної економічної стратегії, успішність якої залежить у тому числі від чітко визначених складових елементів безпеки. До найбільш суттєвих елементів економічної безпеки, які виділяють у своїх дослідження майже усі науковці, відносяться [1, 2, 4]:

— виробнича (техніко-технологічна) – ступінь відповідності застосованих на підприємстві техніки і технологій сучасним світовим аналогам за умови оптимізації витрат ресурсів; дотримання чинних екологічних норм, мінімізація втрат від забруднення довкілля; дотримання вимог охорони праці;

— кадрова – ефективне управління персоналом, підвищення кваліфікації працівників підприємства та залучення висококваліфікованих працівників з ринку праці, удосконалення корпоративної культури, збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства;

— фінансова – досягнення найбільш ефективного використання ресурсів. Додамо до складових економічної безпеки маркетингову та інноваційну, що обґрунтовано вимогами часу [4, с. 26]:

— маркетингова – є визначальною в умовах ринкових відносин, оскільки саме споживачі, купуючи продукцію, дозволяють підприємству отримувати дохід від її реалізації та прибуток. Тобто економічна безпека, у першу чергу, забезпечується завдяки вірно встановленим потребам споживачів та вірно прогнозованому попиту;

— інноваційна – впровадження у практику господарської діяльності найновітніших результатів сучасних наукових досліджень дозволяють забезпечити та підтримувати економічну безпеку. При цьому наукові результати мають бути юридично захищені, тому до інноваційної складової відносимо об'єкти інтелектуальної та промислової власності, які використовуються підприємством та приносять економічну вигоду.

Підприємство на ринку товарів та послуг може успішно конкурувати лише за умови використання нових продуктів чи процесів їх виробництва та споживання. Така діяльність підприємства має інноваційний характер і відіграє ключову роль в його життєдіяльності. Якщо підприємство не буде проводити інноваційну діяльність або призупинить її, то дуже швидко навіть з підприємства-лідера стане аутсайдером [3]. Інноваційна діяльність є ризиковою, але коли така діяльність спеціалізована, вона більш ефективна й тому більш приваблива для безпеки підприємства. Для успішного здійснення інноваційної діяльності розробляється інноваційна стратегія, яка багатьма дослідниками відноситься до функціональних стратегій. Але вважаємо, що інноваційний характер мають носити усі стратегії у стратегічному наборі підприємства. При цьому шість загально визнаних класичних інноваційних стратегій (традиційна, опортуністська (стратегія «ніші»), імітаційна, захисна (оборонна), залежна, наступальна) у стратегічному наборі займають рівень між конкурентними та функціональними стратегіями [5, с. 34]. Такий підхід дозволяє обґрунтувати інноваційність функціональних стратегій. Тобто, для реалізації класичних інноваційних стратегій розробляються системи стратегічних заходів за функціональними напрямками. Звідси зростає кількість різновидів інновацій, впровадження яких дозволяє суттєво підвищувати прибутковість, можливості розвитку, що посилює економічну безпеку підприємства.

Інновації та інноваційну діяльність можна розглядати в якості одного з найважливіших чинників, здатних впливати на забезпечення як економічної безпеки підприємства, так й національної економічної безпеки. Повноцінне використання інновацій для національного розвитку можливо тільки за умови цілеспрямованої інноваційної політики, що проводиться на державному рівні, основою якої має стати грамотна й ефективна інноваційна стратегія.

Список використаної літератури:

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : [монографія] / Т. Г. Васильців, В. І. Волошин, О. Р. Бойкевич, В. В. Каркавчук ; [за ред. Т. Г. Васильціва]. – Львів : ЛКА, 2012. – 386 с.

2. Глушков В. Є. Економічна безпека підприємства як динамічна категорія / В. Є. Глушков, Р. М. Редько // Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. – 2012. – №4(70). – Том 2. – С. 47-52.

3. Коюда В. О. Інноваційна діяльність підприємства та оцінка її ефективності : [монографія] / В. О. Коюда, Л. А. Лисенко. – Х. : ФОП Павленко О. Г.; ВД «ІНЖЕК», 2010. – 224 с.

4. Янковець Т. М. Структуризація економічної безпеки підприємств / Т. М. Янковець // Проблеми науки. – №7 (175), 2015. – С. 24-27.

5. Янковець Т. М. Реалізація інноваційних стратегій для досягнення конкурентних переваг / Т. М. Янковець // Проблеми науки. – №12, 2012. – С. 33-40.

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

Янковець Т. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки
Лазарева М. О., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

Менеджмент як система управління впливає на працівників з метою підвищення ефективності виробництва і збільшення прибутку підприємства. Для цього застосовують різні методи управління: адміністративні, економічні, правові, соціально-психологічні та інші. У загальному розумінні менеджмент – це процес досягнення поставлених цілей шляхом координації людських та матеріальних ресурсів. Менеджмент будується на дотриманні чітко визначених та науково обґрунтованих принципів: цілеспрямованість, оптимальне поєднання централізації і децентралізації в управлінні, поєднання єдиноначальності і колегіальності, поєднання прав, обов'язків і відповідальності, демократизація управління, участь працівників у прийнятті рішень, принцип економічності й ефективності управління та інші.

На сьогоднішній день у сфері бізнесу велике значення має не лише розвиток НТП у сфері техніки і технології, особливу увагу приділяють впровадженню нових концепцій управління підприємством, зокрема [1, 2]: *Lean Manufacturing (LM)* – «ощадливе виробництво»; *Business Process Reengineering (BPR)* – реінжиніринг бізнес-процесів; *Benchmarking* – бенчмаркінг; *Business Performance Management (BPM)* – управління ефективністю бізнесу; *Balanced Scorecard (BSC)* – збалансована система показників.

Концепція «ощадливого виробництва» (*LM*) широко застосовується в Японії, США і Західній Європі. Елементом концепції, використання якого в практиці японських підприємств є особливо помітним, є комплексна якість, постійне прагнення покращання системи виробництва на підприємстві. Істотними елементами концепції «ощадливого виробництва» є: спрощення усіх процесів і переміщень з метою уникнення помилок (зміна конструкції і техніки виробництва, також спрощення організаційних структур; інтенсивний обмін інформацією і зміцнення зворотних зв'язків всередині усіх сфер на